

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE !!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
enako do RIMA, FRANKFURTA

Zelo dobre ekonomske prilike za obisk lepe
Slovenije in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Licence No: 30218

Eric Ivan GREGORICH
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC., 3109
TEL: 842 5666

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952
dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

585 1021

Arida

584 2103

Blinds & Curtains

*CURTAINS*VERTICALS*
SECURITY DOORS
SECURITY ALARMS
*FLY SCREENS*HOLLAND*
*BONDED*VENETIANS*CANVAS*
*PLEATED*ROMAN*FESTOON*
AUSTRIAN

Arthur
018 339 200
62 SNOWDON DRIVE,
CHELTENHAM, VIC., 3192

Dnevno sveža jajca
lahko dobite pri
vašem rojaku....

ALMA AUGUSTIN POSTREGNA
LOT 1, CHAPEL ROAD.,
KEYSBOROUGH
Ph: 798 2853

Slovensko Društvo "Planica", Springvale.
Lot 1, Springvale road, Bangholme, 3175
P.O.Box 1188, Rosebank avenue, South Clayton, 3169
(03) 772 6235

"Novice" Odbor: Meta Lenarčič, Lucija Srnec, Stella Rob
in Suzi Kolačko
Tisk - Presto Printing.

Vaše prispevke pošljite na poštni naslov društva. Za podpisane
članke odgovarja pisec sam.

"NOVICE"

Bulletin

Leto XIV, Št 57
Junij 1994

Spoštovani,

Lepo pozdravljeni. Spet je čas, da se vam oglasim s kratkim poročilom.

S.D."Planica" je že 10 let vključeno v SSOV. Po številnih sestankih v Geelongu za pripravo četrtega festivala in po napornem delu dveh dni v Geelongu sva se z Ivanom odpeljala na obisk v Brisbane. Stella je prevzela mojo skrb za "Planico" vsaj za 14 dni. Hvala. Zvedela sem, da vas je večina imela lep velikonočni popoldan z obiskom kar dveh velikonočnih zajčkov na "Planici". SSOV je organiziral "3ZZZ" piknik na katerem sva z Meto prav pošteno delale.

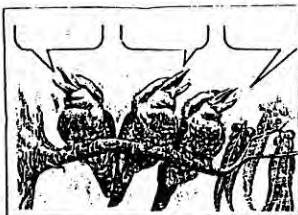
No, po vrnitvi iz dopusta sem ugotovila, da "Planica" še kar močno stoji in da se moje, naše delo mora še kar nadaljevati. Dan mamic smo že začeli praznovati z materinskim plesom 30.4. in nadaljevali z veliko proslavo v čast mamicam in 20 let ustanovitve slov. šole na "Planici". O tem praznovanju je danes obširno poročano. Rada pa bi samo dodala, da sem prisostvovala na vseh sestankih mladine; imela sem priliko delati in praznovati na "Reunion" večeru. V ponos so nam lahko prav vsi: mlade družine in posamezniki, kateri so pokazali svojo sposobnost pri organiziranju in delu, naša trenutna mladina, iz katere žari dobra volja in želja za pomoč pri serviranju in pri predstavljanju S.D."Planica" s folklornimi nastopi. Tudi oni prispevajo s svojim delom kolikor jim je mogoče. Upam, da bodo tudi bodoči odbori spoštovali mladino - mlade in jim dovolili njihov pristop pri vodstvu in delu društva. Ne smemo pač pozabiti: vsi smo bili enkrat mladi...

Najlepša hvala balinarjem in balinarkam za lep večer na zveznem balinarskem plesu v društvu "Jadran". Iskrene čestitke vsem zmagovalcem. Lovcem pa želim uspešen louski ples. V soboto 23.julija nas bo na "Planici" zabaval ansambel "Show Ekart" iz Slovenije. Vabljeni ste v velikem številu. Vse te prireditve pa ne bi bile mogoče brez veliko truda in pomoči vas - včasih že eno in istih članov. Vsem moja iskrena hvala.

Še važnejši dan za "Planico" pa je nedelja 17.7.94. Na to nedeljo, točno ob dveh popoldan, bodo volitve novega odbora. Upam, da bo do takrat parkilišče že končano in da vam bo v veselje se pripeljati čez glavna vrata po lepem, čistem asfaltu.

Vabilo za volitve sploh ne bi smelo biti potrebno. Pa vseeno: vabljeni ste, da se letošnjega občnega zbora udeležite v čim večjem številu. V slučaju nesreče, bolezni ali dopusta uporabite "proxy form" in sporočite o tej uporabi meni do 14.7. Na volitvah imate lepo priliko, da vprašate odbor vprašanja; izrazite svoje želje in morda tudi skrbi. Z veseljem vam bomo odgovorili in obrazložili kolikor nam bo le mogoče. No, čas je, da se vsi zavemo: S.D."Planica" ni moje, ne tvoje, ampak naše. Skrb in delo v dobrobit društva je dolžnost nas vseh.

Lepo pozdravljeni,
Ivanka Kolačko

KAJ JE NOVEGA NA "PLANICI"?

What's New on "Planica"?

Na lep in sončen popoldan 16.4.94 sta stopila pred oltar **SONIA MARIA GEC** in **DOUGLAS MACDONALD** (rojen na Škotskem) v cerkvi "St. Mary Magdalenes", Chadstone. Vsi "Planičarji", posebno pa mama, tati, Sandra in Ljubo z družino jima želimo srečo na novi življenjski poti.

On Saturday April 16th 1994, **SONIA MARIA GEC** married **DOUGLAS MACDONALD** at St. Mary Magdalenes Church in Chadstone. Congratulations to the bride and groom!

***

TANJI CANE r.**ZAJC** in njenemu možu je štoklja prinesla sina **MICHAEL SEAN** 29.5.94. Iskrene čestitke staršem.

TANJA CANE (ZAJC) and her husband welcomed the arrival of a bouncing baby boy **MICHAEL SEAN** on the 29/5/94. We wish Michael Sean a happy and prosperous life.

***

Na 22.4.94 sta naredila prvi korak v skupno bodočnost **DAVID MOHOROVIČIČ** in njegova zaročenka **VANESSA**. Želimo jima vse najboljše. On April 22nd 1994, **DAVID MOHOROVICIC** and his partner **VANESSA** announced their engagement to family and friends. We wish them the best of luck!

ODBOR "NOVIC" BI RAD VEDEL KAJ JE NOVEGA MED ČLANI IN PRIJATELJI "PLANICE" - SPOROČITE!

The committee of "Novice" would wish to inform members and friends of "Planica" about events that occur - please help us share them!

ČETRTI SLOV. FESTIVAL - TABOR

Že četrtri smo se zbrali Slovenci v Avstraliji pod okriljem SSOV, ali CSOV ter se skupno povesečili v športnem in kulturnem vzdušju, pokramljali med seboj ter vzbujali spomine prejšnjih let. Četrtri Slov. Festival se je razvijal 12. in 13. marca 1994. v slov. klubu "Ivan Cankar" v Geelong-u. V ta Festival je bilo vključeno tudi geslo: "Prizadevanje družinske enote", kajti letošnje leto je svetovno priznано leto "DRUŽINE", katera je za nas temelj slovenstva.

Tukaj mislim poudariti le nekaj o kulturni predstavi, o razstavi ročnih del tukaj živečih Slovencev in seveda ročna dela naših potomcev, ki (nekateri) radi stopajo po naših stopinjah.

Seveda je zabava z veselo in poskočno muziko in s kozarčkom dobrega vinca tudi naša dota, ki jo radi ohranjamo - saj pravijo, da veselje in smeh je pol življenja: pa tudi naš največji pesnik Dr.F.Prešeren nazdravlja svoji pesmi "Zdravica", da je vinska trta sveto drevo, ki nam daje božjo kapljico v veselje. Delček te pesmi smo si (oz. so si Slovenci v domovini) zbrali in jo proglasili za svojo - našo Himno, katero pa vsi poznamo: "Žive naj....."

Torej, četrtri Festival se je vršil kar dva dni, kjer se je delalo, veselilo, govorilo, jedlo in pilo ter plesalo po svoji volji - mislim, da nobene dobrote ni manjkalo. (No, o tem pa naj kdo drugi kaj pove...) Pester in bogat kulturni program se je odvijal v soboto - 12.3. po končanih nazdravnih govorih naših številnih gostov. Napovedovalka programa ga.H.Leber je vse lepo in gladko povezovala. Kot vedno in povsod, se slov. mladina na kulturnem polju odlično predstavi in to ni važno, s katerega kluba ali dela Vic. prihaja - to je naše potomstvo - in mi smo ponosni na vas! Čestitke vsem nastopajočim, učiteljem in pa seveda staršem, kateri mnogo žrtvujejo za svoj naraščaj in vzdrževanje ter nadaljevanje slov. kulture.

Po drugi strani so se vršila različna športna tekmovanja - zmagovalcem pa čestitke!

Mi, kateri smo bili zadolženi za razstavljanje slov. spominov, ročnih del, smo odgovarjali obiskovalcem - opazovalcem na uprašanja. Posebno zanimivo je bilo "kleklanje" idrijskih čipk, katero je vodila nam že vsem znana ga. Marija Uršič. Pri sebi je imela učenko, to sem bila jaz, ki se že učim nekaj let. Imela sem na razstavi tudi šivanje "tating" s posebno šivanko in nit, kar je bilo mnogim zanimivo. Tudi drugi ročni izdelki so bili na razstavi in na prodaj. Rada bi omenila le čudovite lesne izdelke v urah. Razstava je bila tudi dva dni, kajti mnogi razstavljalci so bili iz Melbourn in tako nadaljevali svoje delo s sobote na nedeljo. Na razstavi in na prodajo so bile oljnato - barvne slike ter vezenine naših dobro poznanih artistov.

K razstavi artistov spada tudi slov. pecivo, katero je bilo razstavljeno in zelo dobro ocenjeno. Ni bilo mnogo peciva za ogled in oceno, toda to je bilo krasno in okusno: - pravijo pa: saj dobra roba pride v malih paketih. Čestitke vsem!!

Lucija Srnec

Razstava ročnih del v Geelongu

EASTER MONDAY

On Easter Monday, "Planica" was very lucky to have had two Easter Bunnies come and visit. They gave out easter eggs to all the little ones and the not so little ones, before they hopped off again.

There was not a very big crowd but those who did come, enjoyed the music and the company, and a good time was had by most.

There were only three committee members at "Planica" on Easter Monday. One was busy in the kitchen, the other one was tied up with the money, which left only me. I would like to thank all the people who stayed back and helped me clean the hall and put away all the chairs and tables.

Stella Rob
Vice President.

PIKNIK PRI HANGING ROCKU.

Posebno tukaj v Melbournu je vedno tvegano z vremenom, še posebno proti koncu letne sezone. Bila je tudi za to nedeljo napovedana sprememba, pa smo se vseeno odločili za piknik pri Hanging Rocku. To je v okviru SSOV letna prireditev v pomoč lokalni slovenski radijski uri 3 ZZZ in v pomoč skladu štipendij slovenskega jezika. Prisostvujejo člani slovenske radijske ure, člani in prijatelji slovenskih društev seveda na čelu organizatorja g. Petra Mandelja.

Ura se je že počasi začela pomikati proti dvanajsti. Čas kosila. Bilo je kot v panju -urveža okrog BBQ. Bila je presenetljiva količina izdane hrane kar pomeni, da se je nabralo lepo število obiskovalcev. Nekateri so se povzpeli na vrh hriba pred kosilom, nekateri pa po kosilu. Tisti kateri smo delali nismo niti pomislili za kakšen počitek. V glavnem smo bili vsi dobre volje. Za popestritev tega popoldneva sta bila tudi dva harmonikaša, seveda oba iz Geelonga. To popoldne se je žrebala tudi loterija namenjena tej prireditvi. G. Peter Mandelj se je na koncu vsem lepo zahvalil za obisk in radodarnost, ter se že v naprej priporočil za drugo leto tukaj ali na katerem drugem mestu.

Lep pozdrav, Meta Lenarčič

MATERINSKI PLES 30.4.94

Materinski ples je bil vesel in zelo dobro obiskan.

"Planico" si je ta večer izbral naš član g.S.Debelak za praznovanje svojega "visokega" rojstnega dneva s svojo družino in prijatelji. Naše kuharice so skuhale okusno večerjo, katero je naša mladina servirala. Odlično so se pokazali in vsi gostje so bili zadovoljni. Hvala vsem.

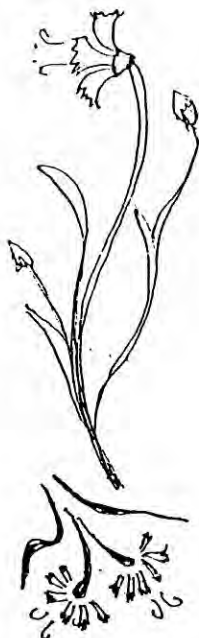
Najlepša hvala tudi darovalcem loterije za ta ples: g.B.Zidar, g.F.Kampuš in Deni's Deli (Endeavour Hills). Človeku pride kar lažje, ko vidi, da so člani in tudi nečlani pripravljeni pomagati tudi na ta način v dobrobit društvu.

*Hvala vsem.
Ivanka Kolačko*

PLANICA

NARODNA NOŠA

Je kakor naša slovenska govorica, pododovana iz roda v rod. Delno spremenjena in prilagodena novim časom in razmeram. Narodne noše oblačimo ob narodnih praznikih, igrah in slavnostih. Tudi v Avstraliji živeči Slovenci imajo nekaj narodnih noš. Večkrat smo jih že videli na televiziji, pri slovenskih prireditvah, a tudi pri avstralskih. Slovenske narodne noše so nekaj lepega, zato smo nanje ponosni in jih s spoštovanjem oblačimo. So nam nekaj spomina na našo slovensko preteklost, spomin na naše prednike in na našo domovino.

1974 - 1994

"Se še spominjaš nazaj, daleč je že 12.maj - 20 let nazaj"

V nedeljo 15.maja smo se spomnili in lepo proslavili 20 letnico neprenehnega delovanja slov. šole Planica. Obenem smo tudi čestitali materam za njihov praznik. Letošnje leto malo kasneje, pa nič zato, kajti slavljenje mater be moralo biti dnevno, saj jo rabimo in izgovarjamo besedo "mama" vsaki dan. Tudi "družina" je pomembna beseda, saj je v vsaki družini "mati" in brez družine bi ne bilo potomstva in naroda. Torej to leto je za nas Planičarje pomembno leto in tega smo se tudi zavedali.

Že nekaj mesecev nazaj smo se zbrali: vodilni odbor, nekateri kulturni delavci, delavci, katerim je slov. potomstvo in kultura pri srcu, ter se pogovorili o pripravi in delu za proslavo. Povabili smo tudi vse bivše učence, mladino Planice - vse, ki so bili pripravljene pomagati za naše slavje. V veselje se nas je zbralo lepo število. Razdelili smo si dela in odgovornosti. Naši nekdanji mladinci - mladi starši so pripeljali svoj naraščaj ter jih zaupali učiteljicam, da so se pripravljali za nastop. Sami so pa začeli z delom - priprave spominov: slike, "slides" ter organizirali "reunion" mladih vse od leta 1974. Tudi sami so prevzeli vloge za koncert - deklamacije in drugo. Bilo je veselje delati s pomočjo odbora, ki nam je vedno stal ob strani.

Prišel je čas in datum, ki smo si ga zadali.

Prišla je sobota - 14.maj, ko so se številni mladi Planičarji s prijatelji zbrali in se veselili ter na novo povezali zastarele vezi in si obljubili, da bodo taka srečanja pogostejša. Izid je bil uspešen, saj so se vsi veselo razšli. Počivali so le nekaj ur, kajti nekatere je doma čakala mlada družina, ki je naslednji dan imela veliko vlogo na odru. Seveda so tudi njihovi starši imeli vloge za lepo in uspešno prireditev.

Tako, napočil je 15.maj 1994 dan spominov, dan veselih 20 let nazaj. Program smo začeli z avst. in slov. himno vseh nastopajočih ob spremljavi Lentija. Nato je predsednica Ivanka Kolačko v kratkih besedah podala kratko zgodovino slov. šole Planica in vsem prisrčno zaželela vesel čas v družbi nastopajočih.

Na odru smo zagledali naše najmlajše - naše vnučke v narodnih nošah. Nato se sledile točke deklamacij, pesmic, prizorčki, narodni plesi, vesela glasba in petje, ki je ponos Slovencev. Nastopali so artisti vseh starosti. Program je bil bogat in veselje je bilo videti mnogoštevilno publiko, ki so z

Ob 20 letnici slov. šole na "Planici"!

Ivan Lapuh

Razstava slik...

*Že 20 je za nami let, kar doto matere učimo,
čeprav zajel nas tuji svet, še vedno zvesto jo gojimo.
Tu poje naša mlada kri prelepo pesem nam slovensko
Tu se uči in govori besedo materinsko.*

*Ostal spomin je - in zaklad na vso skupno prehojeno pot,
naj boče v srcu duh bogat, ki ga bo nosil naš mladi rod.*

*Zdaj nova rast se že uči,
prav tu, kot je nekdaj se mati;
to vez Planica naj drži
da moč bo doto obdržati.*

Mario Gomizely izročča darilo Go.S

**Deanna
Gomizely**

"Only One Mother"

odprtimi usti in nasmejanimi obrazi sledili ves potek;- tudi žalostnih solz ni manjkalo, z mislijo: "kje so tisti časi..?" Niso nastopale samo osebe, ampak tudi mali zajček, ki ga je držal "Jurček", je bil na odru. Ne vem, ali se je zajček videl, ali ne, kajti strah pred lisico ki je hodila po odru je bil velik. No, končalo se je vse dobro, ker je četica prijateljev naredila hišico za zajčka.

Ker pa ni bilo mogoče postaviti na oder vseh nekdanjih učencev in dela v 20-tih letih, so odgovorni zbrali slike in dela preteklih proslav, da smo se lahko spomnili tedanjih časov. To še pa ni bilo vse. V pol času programa smo bili deležni videti "slides", s katerimi smo lahko nadomestili zgubljene slike. Lepo se je bilo popeljati nazaj in vzbujati spomine. - Čas pa teče, nič ne reče! Videli smo se kar 20 let mlajše - a sedaj vse sive so že naše glave. Takratni učenci in mladinci pa kar za 20 let starejši - zreli, odrasli, nekateri že starši. Dokaz smo pa videli, ko je kar 16 "unučkov" mrgolelo na odru. To je naš naraščaj, naše potomstvo - naš ponos.

Zadali smo si nalogo in izpolnili naš logo, ki se glasi: "Se še spominjaš nazaj? - daleč je že 12.maj - 20 let nazaj!"

Ob koncu proslave, je predsednica poklicala na oder vse nastopajoče. Sledila so zaslužena priznanja. Tudi nekdanje učiteljice so bile vključene in ne pozabljene. Najlepša slika: kako so mali učenci nosili velike šopke rož in jih delili. Vsak nastopajoč je se posebno dobil "certificate" za sodelovanje na proslavi 20-te obletnice slov. šole Planica. Tako smo proslavili 20 let neprenehnega delovanja šole. Upajmo, da bodo lahko vse to obnovili (ali pa vsaj del) čez 20 let in se spomnili nas prednikov, ko bomo vse nastopajoče opazovali in molili za nadaljni obstoj.

Na tem mestu bi se rada zahvalila sedanjemu vodilnemu odboru za razumevanje, predsednici Ivanki Kolačko in tajnici Janji Srkulj pa za pomoč in čas, ki sta ga delili z nami na vseh sestankih. Obenem pa najlepša hvala odboru za prekrasno, trajno darilo - zlato verižico z obeskom znaka lipov list "Planica 1994 - 20 let" in pa priznanje zapisano na članski tabli - ustanoviteljica slovenske šole Planica 1974.

Seveda zahvala gre vsem nastopajočim - brez vas proslave nebi bilo. Naši najmlajši pa: "Good on you champs!" - in še tako naprej. Lepo ste se odrezali. Pristrčna zahvala vsem: mladini in mladim staršem za vse delo in skrb pri proslavi. Želim, da bi še v bodoče sporazumno sodelovali, ker le s skupno pomočjo bo Planica uspevala in tako bo lahko nadaljeval Slovenski rod na avstralski zemlji tod.

Lucija Srnec

Učiteljice slov. šole "Planica", kulturna referenta in učiteljica folklorne z nastopajočimi.

"Nasa kora vsi ot"

Obisk na srečanju

"Mamici"

*Urška Cestnik,
Uroš Wasserfall
Kristina Cestnik,
& Joe Lešjak*

20 LET SLOVENSKE ŠOLE NA PLANICI !

Učiteljica Lucija Srnc lahko s ponosom govori, da Planica dvajsetletnico slovenske šole slavi. Čestitamo, Vam, staršem in otrokom hvala, da je Planica slov. šola dvajset let vzdržala.

Ga. Lucija, gotovo se Vam od sreče smeji srce, saj naslednico učiteljico dobila ste že. Lidiji Lapuh z Vašo pomočjo želimo iz srca, da na Planici slov. šola bi še uspešna bila.

Živela Planica! V pravi luni šola vsejana, zato je slovenska mladika tako močno pognala.

Marcela Boley

Slovenska pesem

Eda Marino

"Jaz sem mala roža"

"Mi se imamo radi"

Najmlajsi učenci

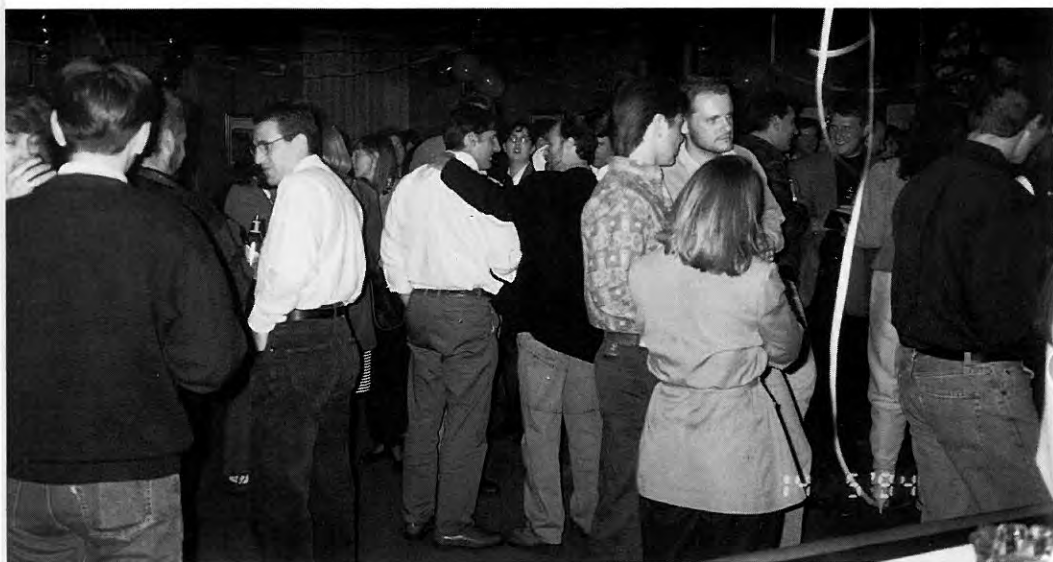

"Ob bistrem potoku je mlin" vsi otroci

Praznovanje mat. dne s popoldansko zakusko in pijačo.

"PLANICA'S" YOUTH REUNION 14.5.94

"Planica" Youth 1974 - 1994

*The Slovenian tradition continues....
Friendship, drinking and singing!!*

Not quite a "polka"!

Thanks Mums!!

Čas tako nekam beži, komaj sem spisal članek za zadnje Novice, že so me zadolžile za pisanje nove številke. Ker smo z letošnjo balinarsko sezono zaključili, bom iskustil to priliko in malo več napisal o preteklih tekmovanjih.

Letošnje leto smo imeli že dva zvezna balinarska ekmovanja; enega na Planici in drugega pa v Geelongu. Bom ar začel pri zveznem balinanju, ki je bilo na Planici 27. 2. 4. Z igranjem smo pričeli že ob 8.30 zjutraj, pa do pozne-a popoldneva. Vsi igralci z navijači vred so bili dobre lje. Navijačev za Planico, bi bilo lahko malo več, saj bi ih potrebovali. Za kosilo so se vse igre ustavile, tako, da mo vsi lahko v miru pojedli in popili. Najlepša hvala ga. I. inkela ter njenim sodelavkam za izvrstno, ukusno krano in ostrežbo.

Zadnje zvezno tekmovanje, pa je bilo v Geelongu 5. maja 94. Zaradi daljave so morali balinarji ostati čez oč kar tam. Z veselem je tudi pri njih sedaj balinati, majo zelo lepo in urejeno pokrito balinišče.

Zvezni letni balinarski ples pa je bil 21. maja 94. PSKJadran. Kar lepo število Planičarjev se je prijavilo ej prireditvi (okoli 40). Med zabavo so podelili tudi poka-e zasluženim igralkam in igralcem. Na tej zabavi so se vsi epo imeli, še posebno kadar je Neva Štrancar praznovala voj praznik, pa ne vem ali je bil 21. ali 25. RD-kakšno upa-je in veselje. Neva vse najboljše in še na mnoga leta v rogu tvoje družine, ter še mnogo veselih dni na Planici, pa ne hodi na kotalkanje, da še druge ne zlomiš, drži se aje krogel so bolj varne).

Ženska ekipa, ki so jo sestavljale S. Franetič, J. Er-etič, V. Vlah in N. Štrancar so pokazale moškim kako se pri-e do prvega mesta. Čestitamo!

Moška dvojka je zasedla tretje mesto v zasedbi Z. bram in Z. Penko.

Moška trojka "A" je imela tudi srečo saj se je pov-pela na tretje mesto. Nastopali so A. Grlj, D. Erzetič, L. Ko-ačič in M. Smrdel.

Moška trojka "B" je imela malo manj sreče. V ekipi l. Franetiča, V. Katiča, F. Kinkela in S. Mohorovičiča so za-edli četrto mesto. (Ženske ekipe in moška trojka imajo edno po enega igralca v rezervi).

Rezultati so sledeči:

Ženska trojka:

1. Planica
2. Jadran
3. S.D.M.

Moška dvojka:

1. Istra
2. S.D.M.
3. Planica
4. Jadran
5. Geelong

Moška trojka "A"

1. Istra
2. Geelong
3. Planica
4. S.D.M.
5. Jadran

Moška trojka "B"

1. S.D.M.
2. Jadran
3. Istra
4. Planica
5. Geelong

6.marca smo gostovali v Istra Klubu za Istra pokal. Igrali sta dve ženski trojki in dve moški trojki brez večjih uspehov.

12.in 13. marca je bilo v Geelongu tudi veliko slavlje, bil je namreč slovenski festival. Balinarji vseh društev so tekmovali za ta pokal. Ker je ta prireditev trajala tri dne, so mnogi nastopajoči prespali oba dneva v Geelongu.

Ženska trojka je odnesla drugo mesto v sestavi S. Franetič, V.Vlah, J.Erzetič. Ženske, odlično delo!

Moška trojka je imela malo manj sreče saj so odnesli četrto mesto in pokal za rep odnesli. Igrali pa so: A. Grlj, M.Franetič, Z.Abram. Tudi vam zaslužene čestitke! Vsem, ki ste se udeležili tega festivala prav iskrena hvala.

Pri klubu Učka smo igrali tudi za njihov pokal. Tako zjutraj smo se zbrali in pričeli z igranjem. Zgledalo je zelo slabo vreme, toda bolj ko se je dan nagibal popoldnevu, tem lepše je postajalo, tako, da smo si morali nazadnje še klobuke pokriti, drugače bi se naša "letališča" še bolj svetila. Proti koncu dneva nas je bila že tudi kar lepa družba igralcev, kot gledalcev.

Priostvovala so tri trojke, ena od teh je tudi odnesla tretje mesto. Igrali pa so: J.Koron, M.Cimerman, M.Smrdel. Čestitke tudi vam. Pokal "Učka" je ostal kar doma. Hvala organizatorjem za vso postrežbo in gostoljubnost.

No kot vidite dragi bralci, balinarji in balinarke so bili kar precej zaposleni do sedaj. Ob tej priliki se

sem, ki ste tako požrtovalno zastopali Planico na ba-
iniščih iz srca zahvaljujem. Ponosni smo, da imamo take
eutrudljive in marljive člane, ki tako zvesto zastopajo
n predstavljajo Planico na vseh področjih.

Ko boste prebiralali te članke, bo verjetno že tudi
aša prva tekma z Italo-Australian klubom za nami. Tek-
ovanje je bilo napovedano za 12.6.94., tako so predstavili
a 26.6.94., s tem pa je tudi predstavljeno tekmovanje na
lanici na 10.7.94.

Rad bi tudi omenil enega naših zvestih balinarjev,
ateri je med vsem nami zelo priljubljen in ga tudi vsi
ogrešamo. To je naš član in balinar Stanko Mohorovičič.
tanko, želimo ti vse najboljše, hitrega okrevanja in še
itrejšo vrnitev nazaj med nas na Planico - na balince.

Balinarska referenta,

M. Franetič in L. Sluga

Balinarji in balinarke na slov. festivalu.

LOVCI IN RIBIČI PLANICE!

Lovci in ribiči na Planici kar naprej neutrudljivo delujemo. Po novem letu smo imeli že dvakrat zvezno strelsko tekmovanje. Prvega smo imeli 27. feb. 94 v St. Albansu. V vsem mojem času streljanja za Planico se ne spominjam, da bi se nam tako roke tresle, kot na tem tekmovanju. Vse je bilo narobe, vsak izgovor dober, ampak resnica je bila med nami. Nismo bili dovolj pripravljeni. Znašli smo se zopet na zadnjem mestu pri končnem seštevanju točk. Bolje pa smo se odrezali pri posameznikih, saj smo odnesli kar dva prva mesta. Franc Rozman z naslonom in Filip Pintar brez naslona. Obema čestitamo!

Rezultati tega tekmovanja:

Posamezniki z naslonom:			Posamezniki brez naslona:		
1. Planica	F. Rozman	48 točk	1. Planica	F. Pintar	38
2. Geelong	V. Jager	46 "	2. V. Lovci	B. Perič	31
3. V. Lovci	M. Vidmar	44 "	3. Geelong	B. Kirn	29
4. SDM	V. Prosenak	32 "	4. SDM	S. Prosenak	26

SKUPNO ŠTEVILO TOČK:

1. mesto:	Veseli Lovci	784 točk
2. "	SDM	753 "
3. "	Geelong	717 "
4. "	Planica	667 "

Med tem prvim tekmovanjem pa do časa drugega, je bila vmes "vaja z racami" in se takoj poznala razlika v streljanju. To tekmovanje je bilo na Planici 17. 4. 94. Kar takoj se moram pohvaliti v imenu vseh tekmovalcev, da smo se popravili za "celih" 99 točk pri skupnem seštevanju. Tako smo končno pristali na tretjem mestu. Prav tako bi se rad zahvalil K. Verdenik za kislino juho, ki jo je pripravila brez plačila. Hvala vsem za vse delo in prisostvovanje na tekmovanjih.

Rezultati streljanja na Planici 17. 4. 94:

Posamezniki z naslonom:			Posamezniki brez naslona:		
1. Planica	K. Pavel	47 točk	1. SDM	S. Prosenak	43 točk
2. Geelong	B. Kirn	45 "	2. V. Lovci	D. Muršič	39 "
3. V. Lovci	D. Muršič	45 "	3. Geelong	B. Kirn	30 "
4. SDM	S. Prosenak	44 "	4. Planica	F. Pintar	26 "

SKUPNO ŠTEVILO TOČK:

1. mesto:	Veseli Lovci	813 točk
2. "	SDM	763 "
3. "	Planica	724 "
4. "	Geelong	625 "

Letošnja sezona na race se je odprla 19. marca. Kot vsako leto, se nas je tudi letos družba štirinajstih korajžnih lovcev odpravila na ta lov. V petek zjutraj, takoj po osmi uri se nas je karavana štirih avtomobilov odpeljala proti Horshamu. Nekajkrat med vožnjo so šoferji morali tudi počakati. Mnogo smo si imeli za povedati, zato so bila grla kar naprej suha, vmes se je pa oglasil že tudi želodec, tako, da smo prispeli na cilj šele pozno popoldne. Ko smo iskali prostor za kampiranje smo se skupaj z avtomobili vred pogrezničili v pesek, tako mehko je bilo okrog tega jezera. No, končno smo našli toliko primerne prostora, da smo si postavili šotore. Takoj smo zanetili ogenj, pripravili večerjo, med tem pa tudi ogledali prostor, kje in kako bomo drugo jutro streljali. Jezero je bilo že v začetku takoj globoko in precej nevarno, da se kdo ne utopi. Strnila se je noč, veselo smo se polegli k počitku na težko pričakovano jutro. Odstrel teh divjih rac letos ni bil bog ve kaj? Voda je bila precej visoka, nekaj jih še pobrati nismo mogli. S seboj smo imeli tudi dva kuharja. Tako ukusne hrane ne najdeš po hotelih, kot si jo pripravimo sami v naravi v enem kotličku. To pa je res lovski "užitek".

Ker je sneg že tudi pobelil planine je to lovski znak za lovsko sezono jelenov. Nekajkrat smo se že odpeljali, pa do sedaj še brez uspeha. Upajmo, da nam bo letošnja sezona malo bolj naklonjena, saj lanska je bila brez uspeha.

Naj samo na kratko dodam, kako smo streljali v Geelongu 12. marca 94. na "Slovenskem festivalu".

Skupne točke za prenosni pokal:

Veseli Lovci	405 točk	183 točk
Planica	368 "	123 "
SDM	363 "	150 "
Geelong	343 "	153 "

Lep pozdrav vsem lovcem in ribičem, starešina,

Valentin Lenko

"LOVSKI PLES" na "PLANICI"

Skupni pozdrav vsem prisotnim, slavljenec, bivšemu rokoborcu Mariu Milano in podelitev pokalov na izredno uspešnem večeru!!!

NE POZABITE!!!!

LITVE...VOLITVE...VOLITVE...VO 17/7/94 OB 2h POPOLDNE TOČNO!

*Vsi finančni člani vljudno vabljeni.
Vsi, ki še niste poravnali članarine to storite čimprej in boste
lahko prisostvovali na volitvah.
Vsak, ki se zaradi bolezni ali dopusta ne more udeležiti
volitev, lahko uporabi "proxy form". O uporabi "proxy form"
mora sporočiti Go.I.Kolačko na 700 5014 do 14.7.94*

ODBOR 1994

Vljudno vabljeni na zabavo z nastopom

"SHOW EKART IZ SLOVENIJE"

*v soboto **23.7.94** ob **7.30** zvečer.*

*Rezervirajte pri I.Kolačko 700 5014
ali pa S.Rob 795 4108*

Vabljeni!!!

ZA SMEH

Mamica je prinesla 4-letnemu bratcu novo sestrico iz bolnice. Bratec je nestrpno čakal, ko jo bo prijel v naročje.

Mami: "na, ampak dobro pazi na glavco";

Sin: "Mami, kaj, ali je niso dobro "zašraufali"?"

***

Mlada prodajalka se je pogovarjala z nakupovalko ravno z besedo: "ne, mi ga že nismo imeli nekaj časa..." Gospodar trgovine to sliši, grdo pogleda prodajalko in hitro reče: "Mogoče ga imamo kaj v skladišču, gospa, - če pa ne, ga lahko naročim za vas. Gospa se je samo posmejela in odšla.

Ko je gospodar vprašal o čem je gospa izpraševala, - mlada prodajalka je rekla, da sta govorili o dežju, ki ga že ni bilo nekaj časa.

Lucija Srnec.

Misli in pomisli

Stolpi so okras mesta, ladje so okras morja, pa okras ljudi.

Grški pesnik I

Kdor ima veliko denarja, pa nič otrok, ni bogat pa ima veliko otrok, denarja pa nič, ni reven.

Kitajski pro

Vsako rojstvo človeka potrjuje, da Bog še ni nad človeštvom.

Indijski pesnik R. T

Tisto bitje, ki se mu pravi človek, je povsod in vendar spet vsako zase po svoje zapečeno. Med ni ne hudobcev ne angelov. Nekako po sredi se vilijo ljudje: neki preveč na levo, drugi preveč na desno. Nekateri na zunaj grozno lepi, na zunanost nečedni, drugi na zunaj razcapani in bedni, na zunanost pa duše božje, kakor bi jih utrgal iz paradíža.

F. S. F

JOŽE KRNJAK

Painter & Interior Decorator

WALL PAPER HANGING
ALL TYPES OF TILING

22 CLARENCE ST.,
WANTIRNA SOUTH.

Ph: 801 3419

SLOVENIAN LITERATURE II

In this edition of "Novice", we continue our literary profiles with Ivan Cankar. An important and prolific writer, an extract of his most recognised work "Hlapec Jernej" is presented. For those tempted by this brief taste of Cankar's work, it may be borrowed from "Planica's" library.

Suzi Kolacko

* Material from "Sloventians from the Earliest Times" by Draga Gelt and "Hlapec Jernej" by Ivan Cankar.

IVAN CANKAR (1876-1918), most prolific, and known among the Slovenian writers as the 'Master of the Slovenian word', was born the eighth child of a poor family. His father left the family and his mother cared for the children by working for neighbouring farmers. Benefactors enabled Cankar to attend schools in Ljubljana and he later studied at Vienna. He became the first Slovenian professional writer and was also interested in politics. He was a great portrayer and a merciless critic of Slovenian life. He was a poet, but his best writing is in psychological short stories, and dramas. He published nine collections of short stories. *Za križem* (Behind the Cross) is a selection of short stories, based on an unjust social environment, with children dying from hunger.

In *Moje življenje* (*My Life*) he describes his childhood and pictures his mother with great love; the pearls of a lyrical prose, were such stories as *Desetica* (The dime), *Skodelica kave* (*A Cup of Coffee*), *Greh* (*The Sin*), and *Naš laz* (*Our Pasture*). The selection *Podobe iz sanj* (*Dream Visions*) tells of the fate of the Slovenian nation, a target for foreign imperialists. The censors were very sharp, but the books were still published, unchanged.

Ivan Cankar's main works are *Na klanecu*, picturing the story of his family, the poor life, the decay of the Slovenian nation, *Martin Kacur*, the story of a teacher who wants to help the people through education but in his endeavour himself is ruined, and *Hlapec Jernej in njegova pravica* (*The Bailiff Jernej*), the story of a bailiff written with monumental simplicity, translated into many languages, including Chinese.

Cankar's dramatic works include *Za narodov blagor* (*For the Nation's Prosperity*), a comedy which portrays and ridicules the Slovenian bourgeoisie that talks of prosperity of the nation but cares for itself only, *Kralj na Betajnovi* (*The King of Betajnova*) showing the economic decline of the Slovenian village, and *Pohujšanje v dolini Sentflorjanski*, a satire of a phony patriotism and morals. Drama *Hlapci* (*The Servants*) describes political movements of the Slovenians at the time before the First World War and exposes the characters of some intellectuals who, in fear of no bread and no work, deny their beliefs.

Ivan Cankar was a critic of his writer friends and his works are translated into English, French and some other major languages.

To povest vam pripovedujem, kakor se je po resnici vršila z vsem svojimi nekrščanskimi krivicami in z vso svojo veliko žalostjo. Noben laži ni zraven, nič lepih besed in nobene hinavščine. Obstrmeli so ljudje na Betajnovi in so plahi povesili glave, zakaj vzdignilo se je na hribu in je stopilo v dolino kakor črna smrt. Velika in tiha senca je stopila v dolino glava teman oblak, noge silne jagnedi na loki; svetla kosa, na rami slo noča, pa se je bleščala tja do Ljubljane.

SLOVENIAN

LITERATURE II cont.

Starega Sitarja so pokopali; Bog mu daj nebesa, blag človek je bil. Zvon je odzvonil, župnik se je preoblekel, pogrebci so se napotili v krčmo. Sedli so za dolgo mizo pri Stržinarju, vsi črno oblečeni, resni in zamišljeni, ženske objokane; hlapec Jernej, dolg, star in siv, kakor je bil, je sedel na klop pod oknom; otrl si je čelo z rdečim robcem in je zavzdihnil.

»Vsi pojdemo; jaz, mislim, bom prvi stopil v njegovo gaz!«

Pa je rekel mladi Sitar:

»No, Jernej, ti pa sediš tam široko in ošabno, kakor gospodar! Kdo je dedoval, ti ali jaz? Prvo besedo si znil, prvi nisi!«

Jernej se je veselo nasmehnil in je veselo pogledal.

»Zmerom si bil norčav in poreden, pa tak ostaneš, Tone! Meni pa se prav in dobro zdi, da te ni potrla bridkost — moškim vino, solze babam!«

In je točil in je vzdignil kozarec, toda nihče ga ni vzdignil z njim.

Jernej je postavil kozarec na mizo, še preden se ga je dotaknil z ustnicami. Gledal je osupel gospodarja in družino in je videl same čemerne obraze.

»No, kaj?«

Leglo mu je na srce kakor težek mraz. Ne iz ust ne iz oči ni bilo odgovora.

»No, kaj? Ali sem zašel med mešetarje in cigane, da me gledate in nič ne govorite? Ali sedim z našo družino ali z iblajtarji, ki snujejo, kako bi me ukani!«

Sitar pa je rekel:

»Ne zmerjaj nas, hlapec, z mešetarji, cigani in iblajtarji! Še preden si ga pokusil, si pijan!«

Trikrat se je ozrl Jernej po družini, od obraza do obraza; nato je prijel kozarec in je izlil vino v steklenico; počasi in dolgo je izlival, ker se mu je roka tresla. Nato je vstal, pa odkril se je in je držal klobuk z obema rokama. Dolg in upognjen je bil, ko je stal za mizo; kakor je bil upognjen, se je s sivo glavo skoraj dotikal začrnelega trama na stropu; stal je tam, lica zgrbljena, zagorela, za silo obrita, oči žive in vedre pod košatimi obrvmi.

»Ni lepo od tebe, gospodar, tudi od vas ni lepo, družina, ljubi moji, da mi ne privoščite kaplje vina na pogrebščini! Bog vam blagoslovi obilno, kar boste jedli in pili, nisem vam zaviden! Če ste naredili novo postavo, ubogal jo bom: mladim kruha, starcem kamen; zdravim ribo, bolnim kačo; spočitim jajce, trudnim škorpiona! Ne sodi hlapcu, da bi razdiral, kar je ustanovil gospodar!«

Mladi Sitar, nagel človek, je zardel od srda.

»Ni nam sila tvojih pridig, Jernej! Če ti vino ne diši, Bog s teboj!«

»Ošaben si, Jernej, gospodarjev gospodar!« je rekla Sitarica.

»Narobe hiša, kjer sedi hlapec na zapečku in briše škornje ob gospodarjev hrbet!« je rekla tašča.

»Narobe voz, ki ga vleče gospodar, hlapec pa drži vajeti!« je rekel svak.

»Narobe kmetija, kjer orje gospodar, ko se hlapec v senci ščeperi!« je rekel sosod.

In ko so rekli, se je Jernej še enkrat priklonil.

»Pametno je, kakor ste povedali, in nič krivice ni v vaših besedah. Zatorej vam blagoslovi Bog jed in pijačo, meni pa mirno vest in življenje brez greha!«

Tako je rekel hlapec Jernej in je pljunil na prag in je šel.

PROFILE: 'PLANICA'S' FOLKLORIC DANCE GROUP

One of the major activities for youth on "Planica" has always been participation in the folkloric dance group. Throughout the years there have been several different groups of youth, learning the traditional dances and performing them at various functions in national costumes. Today "Planica" is the only Slovenian association in Victoria to have an active folkloric dance group. They have regular practices and performances on "Planica", as well as elsewhere. Why is that? What makes this group of young people choose to continue folkloric dancing as a past time? And why on "Planica"?

The current folkloric dance group consists of: ROBERT POSCIC, JOEY LESJAK, KRISTINA CESTNIK, IRMA KOS, ANITA POSCIC, LIDIA PAWEL, PAULA SMRDEL, ROBERT PINTAR, JANEZ MESARIC, CHRISTINA MESARCIC, ANDREW TOPLAK, ANTON SMRDEL and WENDY CESTNIK. They are all 18 years of age and under, with the majority of them studying. Speaking with them reveals a group of intelligent and articulate young adults, who are proud of their Slovenian background, and use folkloric dancing to express that pride. It allows them to savour and learn about an aspect of their cultural heritage, and to share it with others. For them, dancing with the group is also very much a social experience, with them all enjoying the opportunities it provides to travel and meet other young Slovenians.

Their respect for their Slovenian qualities is matched by their loyalty to "Planica". Some of the reasons they are with the group is because it is at "Planica" and she provides the opportunity to express their cultural identity through dance. This particular folkloric dance group is eager to affirm being Slovenian "Planicarji". They want to be a part of "Planica's" future. Asking them what "Planica's" future was drew various responses. The group agreed they would like more younger types of activities, more understanding from their elders and a chance to contribute their thoughts and skills. (Of late, they have been actively helping the committee to provide service at parties catered by "Planica")

It was obvious that youthful exuberance aside, this was a group of committed young Slovenians and young "Planicarji". With "Planica's" membership gradually getting older, there will come a time when these adolescents will take up the mantle. The pride and dignity with which they dance, as well as their innate Slovenian spirit, will hold them in good stead. They are young people "Planica" should admire and nurture, because they share three vital qualities - they have youth, they have Slovenian backgrounds and they are "Planicarji".

Suzi Kolačko

Our group in action at the Springvale Council Ethnic Community Festival 1/5/94.

LOOKING AFTER YOURSELF

During the course of your lifetime, no matter whether you are a dazzling beauty or possess only average looks, you will have to knock back many advances. The average "wolf" is content to make his play for a girl, his eyes alight, and then withdraw when he realises that he is making no progress. Sometimes however, the situation can be more serious, calling for tact to enable you to get yourself out of an awkward situation. There will be occasions, fortunately rare, when all the tact in the world will not keep you out of trouble. Here are some tips on how to deal with unpleasant situations.

If you are travelling home by train, enter a well filled carriage. If you have some distance to travel and your fellow passengers get off at various stations leaving you alone, move to a well occupied carriage. If you happen to be alone and a man enters and sits directly opposite you, move somewhere else. Make sure you get out at the next station and enter an occupied carriage - preferably one with other women in it.

Practically everyone strikes an over-amorous escort sooner or later, and the situation calls for a lot of tact. The important point is not to be alone with someone you don't know very well. If your date does happen to get a little bit too amorous, you will have to try firmness without being too cutting in your remarks, to avoid making him so mad that he makes you walk home. If forceful attentions are pressed upon you, you can only give him the full defensive treatment, leave the car and resign yourself to a long walk home or taxi ride, which is safer. Always carry spare money with you, just in case. Never accept lifts from strangers, particularly if the car has all male passengers. If you do you will be asking for trouble. Perhaps your problem will occur when you and your date are accompanied by another couple and the car is pulled up in a quiet spot. Your friend may be willing to indulge in a little petting on the back seat, while you are faced with the attentions of the driver. Many girls afraid of being considered a spoil sport by their friends, will make no objections to their dates unwanted approaches. They will passively accept them in the hope that they will soon be on their way home. This is no solution! If you don't like being mauled then say so. And keep on saying it until your over zealous date realises you really do mean it! Maybe you will break up the party, but if you are not enjoying it, it is not worthwhile to suffer. If the worst occurs and you lose that particular girlfriend, at least you retain your principles and self respect.

In the upcoming editions, there will be tips on dealing with the "friendly" boss and men on the make. Stay safe and look after yourself.

Stella Rob

Coca-Cola Amatil to expand

By **DAN BROOKS**
in Sydney

A NEW overseas expansion and predictions of higher profit won Coca-Cola Amatil Ltd chairman Dean Wills acclaim from shareholders yesterday.

Mr Wills, appearing before the annual meeting, revealed the Sydney group was buying a 75 percent stake in the firm holding the Coca-Cola franchise in the Republic of Slovenia.

The cost is between \$10 million and \$11 million.

Coca-Cola Amatil already has beverage businesses in Hungary, Austria, the Czech and Slovak republics and Belarus. Mr Wills made it clear the group's vision of central and eastern European domination shone brightly.

Mr Wills, who is also manag-

ing director, told the meeting: "We are in active negotiation for further considerable geographic expansion."

He sidestepped questions, saying it was premature to be specific about future acquisitions.

The Slovenian business, now undergoing state privatisation, will make and distribute Coca-Cola drinks through an existing bottling plant in Zalec and a depot in the capital, Ljubljana.

Factory workers will own most of the remaining 25 percent shareholding after the business's privatisation and restructuring.

Despite delivering a twenty-three page report, Mr Wills was the soul of brevity about 1994 profit expectations.

The nearest he came was to say Coca-Cola Amatil was ide-

ally geared for growth through its businesses in established and developing economies.

"Directors believe (this) will deliver increases in volume, revenue and profit over the short, medium and longer terms," he said.

He said sales in the opening months of 1994 were ahead of last year.

In February, the company announced it was rewarding shareholders with a higher dividend and a 1-for-4 bonus share issue after boosting the 1993 calendar year's profit 45 percent to a record \$95.4 million.

"Like most Australian-based companies, we can now sniff the wind of economic recovery," Mr Wills said yesterday.

"Across our range of countries, almost without exception, economic conditions are improving for our consumers.

"As governments become more oriented towards developing free market economies, household purchasing power is improving and confidence and discretionary income are rising."

An environmentalist from a group calling itself the Nature Conservation Council provided the only jarring note at the meeting.

He issued flyers to investors after the meeting was over calling for a boycott of Coca-Cola brands unless the company used returnable-refillable bottles.

The mostly elderly gathering of shareholders knew what it liked and applauded Mr Will's rebuttal of the boycott call.

Then, after voting themselves the bonus issue, they went off for a celebratory swig of Coke.

Peace deals

BUSINESS links between Australia and some of the safer parts of the former Yugoslavia are slowly being re-established. The latest

deal involves the Perth office of an international accounting firm taking up a commission to help with the final restructuring of a Slovenian hotel chain.

Alan Boys and Tony Leibowitz, of Horwath & Horwath, have been advising Metropal Hotel Portoroz on how to attract fresh capital for properties at Portoroz, about 20 kilometres south of Trieste. The Slovenians chose the Australian accountants because they want to attract investors from the Asia-Pacific region.

SLOVENIA

from **BALNAR**

With bocce being one of their major sports, in Slovenia their bocce magazine **BALNAR**, has a strong focus on local competition results and club news.

Recently the State Precision Throwing Championships were held in Vrhniki, with twenty-four players from eighteen clubs participating. Jure Rijavec from the Skala Club, Sezana won the title for the second time with a score of 28, 27 & 47 total 102.

Nadaljevanje slovenske zgodovine iz prejšnje številke.

Dravska banovina je obsegala 6,4% vsega jugoslovenskega ozemlja, v njej pa je živelo po cenitvi banovinske statistične službe 31.12. 1938 natanko 1.209.064 ljudi. Vsa Jugoslavija je tedaj imela 15.630.129 prebivalcev.

Podatke o narodnostnem sestavu prebivalstva dravske banovine so takrat zbirali nekoliko drugače kot danes. Vprašali so po materinem jeziku. Pri zadnjem ljudskem štetju v Kraljevini Jugoslaviji, 31. marca 1931, so dobili takšno podobo »Splošni pregled Dravske banovine«, priredil Državni statistični urad v Zagrebu, izdala kraljevska banska uprava v Ljubljani 1939):

slovenski	1.007.679 ali 94,18%
nemški	28.998 ali 2,53%
srbskohrvatski	24.136 ali 2,11%
madžarski	7.961 ali 0,70%
češki	2.282 ali 0,20%
ruski	1.352 ali 0,12%

Nadalje so našli 515 oseb s ciganskim materinim jezikom, 414 s italijanskim, 271 s albanskim, 249 s poljskim, 104 s slovaškim, 41 s rusinskim, 36 s turškim in tako naprej.

Manjšini sta bili tedaj na Slovenskem dve, nemška in madžarska. Madžari so živeli tam, kjer živijo še danes, Nemci pa na Kočevskem in na Spodnjem Stajerskem, predesem v mestih Mariboru, Celju in Ptuj. Kočevski Nemci so tragično nasledili Hitlerjevemu pozivu, naj bodo »za vse čase

živí zid na nemški južni meji na Savin; pozimi 1941/42 so se z vsem premičnim imetjem in živino izselili iz svojih krajev in naselili na zapuščene kmetije v Posavju, s katerih so Nemci poleti in jeseni 1941 izgnali slovenske kmete v Srbijo. Leta 1945 so, vedoč, da so vsiljenci na tuj zemlji, pred koncem vojne pobegnili v Nemčijo. Spodnjestajerski Nemci so razen redkih izjem med vojno 1941-45 sodelovali pri nacističnem preganjanju in potujčevanju Slovencev na Stajerskem, nekaj so jih zato ubili partizani že med vojno, drugi pa so leta 1945 večinoma pobegnili; nekateri preostali so bili v obračunih takoj po koncu vojne pobiti, večinoma brez pravih sodnih postopkov.

A vrnimo se v trideseta leta.

Zanimivo je pogledati, od česa so tisti čas živeli slovenske družine; tedanja banovinska statistična služba je to imenovala »gospodarstva po poklicu družinskega poglavarja«. Razpredelnica kaže po ljudskem štetju 1931 takšno podobo: kmetijstvo, živinoreja, gozdarstvo in ribištvo 56,94 odstotka, industrija in obrti 21,24, trgovina in kredit 2,99, promet 4,40, javne službe in prosti poklici 4,78, vojska in mornarica 0,21, delavci brez označbe posla 1,09, rentniki in upokojenici 6,58, ostalo, neznaní in brez poklica 1,56 odstotka.

Od kmetijstva je živelo leta 1938 v Dravski banovini 60,3% prebivalcev (leta 1900 75,4%, leta 1910 67,6%). Tretjina vseh kmetij je imela do

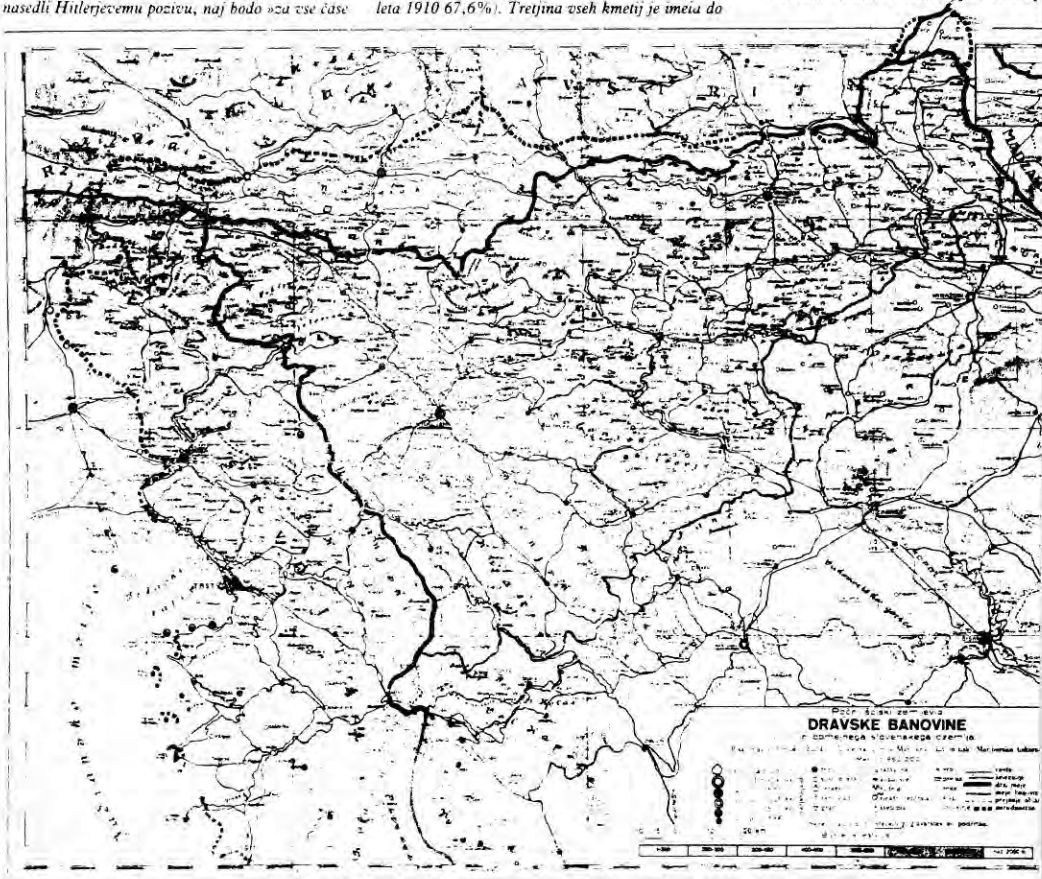
2 hektarja zemlje in nadaljnja četrtnina od hektarjev. Po tedanjih uradnih ocenah (K. oddetek banske uprave, »Spominski zbornik nje«, 1939) je bilo 42.000 slovenskih kmetov brez zadolženih, da je bil njihov obstoj ogrožen.

Zaposlenih v industriji in obrti je bilo leta 1938 skupno 111.531. V rudarstvu jih je bilo 6.900, v železarstvu okrog 4.500, v tekstilni strji 17.500 in v izdelavi oblačil še 5.300, narstvu in v kamnolomih 8.100, v gozdovih žagah 8.400, v gradbeništvu 9.500, hišne služe bilo prijateljane in zavarovane 9.300, v kemični industriji jih je delalo 2.500, v 8.200, v usnarstvu 2.400, v gostilnah, kava hotelih 5.300, na občinskih uradih 2.600, v poklicih jih je bilo 1960, kjer so vsi tu nastali zaposleni v gledališčih.

Zanimivo je pogledati, kako so podjetja jala in izginjala. Leta 1938 je bilo na novo ljenih trgovin 921, odjavljenih 610, obrtnih nic prijavljenih 1.234 in odjavljenih 743, družb in tordk na novo vpisanih 91, iz 318. Konkurzov je bilo 24, poravnava 41.

Tega leta je bilo v Dravski banovini vornih in 2780 osebnih avtomobilov, 146 sov, 2905 motornih koles in okrog 140.000 b

(Zemljevid je iz kartografske Naročne in univerzitetne knjižnice v Lj)

Kraljevina SHS je bila preimenovana v kraljevino Jugoslavijo oktobra 1929 s kraljevim ukazom.

Aleksander I. si je tisto leto prisvojil oblastila še za veliko usodnejše zadeve, je preimenovanje države: v odgovor na tovrstne parlamentarne zaplete in tudi sliške strele črnogorskega poslanca iše Račića v beograjski skupščini, ko so ja 1928 izgubili življenje trije hrvaški anci, med njimi hrvaški kmečki vodil Stjepan Radić, je kralj 6. januarja 1929 ustul skupščino, razveljavil ustavo, polil cenzuro nad tiskom in si z več zakoni istil vso državno oblast. Prepovedal je vse stranke »z verskim ali plemskim ežjem«. »S plemskim obeležjem« je at pomenilo isto kot danes »na nacini osnovi«; kralj je torej prepovedal je vse nke, ki niso bile vesajugoslovanske, za j so bile prepovedane v delih države najmočnejše in prevladujoče stranke, na primer v Sloveniji krščanska Slovenljuska stranka.

Že od »obznane«, 30. 12. 1920, je bilo vedano delovanje Komunistične partije ki je bila tedaj tretja najmočnejša ika v beograjskem parlamentu: na volinovembr 1920 je dobila 59 poslamočnejši sta bili le Narodna radikalna ika (Pašić) z 91 in Jugoslovanska deratska stranka (ki so se ji pridružili enski liberalci) z 92 poslanci. Po atena-regenta Aleksandra 29. junija 1921 iboju notranjega ministra Draškovića ulija je skupščina 1. avgusta 1921 spre»zakon o zaščiti države«, ki je komunim poslancem odvzel mandate in imu. A kot je je potlej pokazalo, s tistim janjem v skupščini vred, »boljševiška rnost« ni bila največja grožnja KraljeSHS; druge so bile usodnejše.

Vodilna slovenska politična sila, Koeva Slovenska ljudska stranka, je tista odločno zagovarjala slovensko samost. Medtem ko so bili slovenski libev povezavi z beograjsko vlado centralio usmerjeni, je SLS zahtevala avtonoin upravno združitev Slovenije (tedaj eljane na ljubljansko in mariborsko st). V beograjskem parlamentu je bila zavezavo stikov s Sovjetsko Rusijo i avtonomijo Makedonije.

31. decembra 1932 je vodstvo SLS iz»Slovenske deklaracije«, bolj znano Korošičeve »punktacije« v petih točŠtiri bistvene praviijo:

1. Slovenski narod je danes razdeljen izkosan na štiri države, na Jugoslavijo, io, Avstrijo in Madžarsko. Njegova osia zahteva je, da se zedin v eno samo ično enoto, ker se mu more le na ta n ohraniti obstoj in zagotoviti šni napredek.

2. Glavnemu delu slovenskega naroda, vi v Jugoslaviji, je postavljena naloga, a tem idealu neprestano dela do konč-

ne uistvaritve.

3. Iz teh razlogov si mora slovenski narod v jugoslovanski državi priboriti tak samostojni položaj, ki bo neprestano služil kot privlačna sila za vse ostale dele naroda, živeče v drugih državah. V ta namen nam je potrebno: a) narodna individualnost, ime, zastava, etnična skupnost, finančna samostojnost, politična in kulturna svoboda; b) radikalno socialno zakonodajstvo, ki mora osigurati življenjske interese in harmonično razvijanje vseh potrebnih in produktivnih poklicev, posebno kmečkega in delavskega razreda.

4. Za doseg tega cilja je potrebno, da si mi Slovenci, Hrvati in Srbi zgradimo po svobodnem sporazumu in na demokratiški bazi državo ravnopravnih edinic; eno teh edinic naj tvori Slovenija.

Isti čas je pisatelj Prežihov Voranc, takrat član najožjega vodstva KPJ v emigraciji na Dunaju, napisal brošuro »Boj za osvoboditev in združitev slovenskega naroda«, ki je imela med ljudmi več uspeha kot dotlej sploh kaka komunistična brošura. Prežih je v imenu KPJ zahteval »oživotvorenje samoodločbe slovenskega naroda do odcepitve in združitve vseh njegovih delov, ki jih je mednarodni imperializem razkosal in katerih osvoboditev je mogoča samo na načelu samoodločbe narodov«. To pa se more zgoditi »samo in edino na način, da slovenski narod vzame usodo in oblast v svoje roke in si ustanovi Slovensko delavsko in kmečko republiko«.

Poleti 1935 se je Korošičeva bivša SLS pridružila Jugoslovanski radikalni zajednici, ki kajpak ni bila avtonomično usmerjena, in stopila v vlado. Kot politiki ob takih priložnostih pač govorijo o »potrebi po taktiki«, je dr. Marko Natlačen dejal: »Narodno edinstvo ali jugoslovanski narod v etničnem, kulturnem smislu pa pojmuje mo takole: Srbi, Hrvati in Slovenci so tri narodne edinice, ki ima vsaka svoje osobine, ki se morajo spoštovati in gojiti v jezikovnem, kulturnem ter v vsakem drugem pozitivnem pogledu v uradovanju, v javnem življenju, zlasti pa na šolskem polju in to v okviru ideje višje jugoslovanske skupnosti...«

Slovenska liberalna JNS se je znašla v opoziciji, vendar ni zavrgla svojega jugoslovenarstva. V »Pohorski resoluciji« poleti 1935 ga je še zaostriila: »Srbi, Hrvati in Slovenci so v etničnem oziru en narod... Narodno edinstvo je čustvo notranje, po usodi povzročene povezanosti Srbov, Hrvatov in Slovencev in prepričanje, da tvorimo vsi eno edinico, katere niti en del ne bi mogel živeti svobodno in neodvisno življenje ter izven te celine razvijati svojih kulturnih in gospodarskih sposobnosti...«

Uvodnik v katoliškem »Slovencu« je julija 1936 dobro zaznal: »Edini, ki se poleg katolicizma bije za bodočnost, je komunizem. Komunizem je tokom svojega dela

dobil že toliko oblik, da ga je težko spoznati; najnovejša oblika je Ljudska fronta, ki se je pojavila tudi med Slovenci. Samo dvoje je danes možno: ali bo bodočnost katoliška ali pa bo komunistična. JNS-arška gotovo ne bo...«

Komunisti so v Kardeljevem (po svetovanju s Prežihom in drugimi vodilnimi emigriranimi komunisti napisanem) manifestu ob »ustanovnem kongresu KPS« aprila 1937 videli slovensko prihodnost v svobodni zvezi bratskih narodov Jugoslavije v obliki zvezne republike: »Slovenski narod mora dobiti svoj lastni demokratično izvoljeni parlament. Treba je podpreti boj slovenskih narodnih manjših v Italiji, Avstriji idr. za svoje narodne pravice, kajti slovenski narod se ne more in ne sme odpovedati svojemu staremu cilju: Združenji svobodni Sloveniji.«

Krščanski socialisti pa so ob odkritju spominke plošče generalu Maistru v Kamniku septembra 1938 izjavili:

1. da se bodo borili za svobodo slovenskega naroda in neodvisnost države, katere bistveni sestavni del je tudi slovenski narod; 2. borili se bodo, da bo slovenski narod postal gospodarsko neodvisen in močan in da bo delovno ljudstvo zavzelo položaj, ki mu pripada; 3. z vso močjo bo odbijalo napade od zunaj in od znotraj, ki bi utegnili škodovati slovenski narodni samobitnosti in demokraciji; 4. odločno bodo delali za to, da bo Jugoslavija dobra in pravična mati vsemu slovenskemu, hrvaškemu in srbskemu delovnemu ljudstvu, ki naj v njej reši tudi najtežje: socialno vprašanje.«

Ker so programske izjave eno, resničnost pa drugo, je treba opomniti, da je tedaj imela vsaj delno možnost uresničevati svoj program kajpada samo Korošičeva in Natlačenova krščanska stranka, ki je sodelovala v beograjski vladni večini. A v političnih igrah v stolnem Beogradu je pomenila mnogo manj kot v sami Sloveniji, kjer je imela za seboj veliko večino volilcev.

Okraji v Dražski banovini leta 1939 (iz kartografske zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani)

**P. & S. ROB
BRICKLAYING**

*Za vsa zidarska dela lahko
pokličete Pepija ali Stanko
na 795 4108*

*89 Grantham Tce.
Mulgrave, 3170*

Ph: 569 9513

DARKO ERZETIČ

se priporoča

**ZA TERAZZO, MARMOR
IN CERAMIC PLOŠČICE**

Ph: 543 5663   Z.ABRAM

**Delcom Engineering
& Tooling**

Factory 9/26-30 Howleys Rd.,
NOTTING HILL, 3168

OLYMPAC PTY.LTD.

*Expanded Polystyrene
Moulders-Fruit, Fish boxes
Custom Moulding and
packaging*

Factories 4&5, 173 Wellington Rd.,
North Clayton, 3168
Ph: 560 6337
Fax: 560 6730

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings   Bentwood Chairs
Rocking Chairs   Modern Bedrooms
Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities,
pharmaceutical products, metals, machinery, sporting
equipment, food products and a variety of other products.

**euro
international
pty.ltd.**

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph:(03) 764 1900
Fax:(03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph:(03) 671 5999
Fax:(03) 621 3213

Darko Bencich

PHOTOGRAPHER

*For all your photographic needs
Weddings & Engagements our Specialty
Very Reasonable Prices*

Ph: 789 8448

Joe Rozman Frank Rozman

**F. & J. ENGINEERING
PTY. LTD.**

Mould Makers
Steel Fabricators

20 Bando Rd., Springvale, 3171
Ph: 548 1808
Fax: 548 4797

**KARLO ŠTRANCAR
PLESKAR**

**ŽELITE PREBARVATI HIŠO
ALI MENJATI ZIDNI PAPIR**

Ph: 569 8286

Adam Mechanical Repairs

*General Motor Repairs to all
Makes and Models
Performance Tuning
V8 Motor Specialists
Servicing Brakes, Clutches
& Automatic Transmissions*

Adam Katič
Factory 1/6 Steele crt., Mentone
Ph: 585 0424

V.F.L

PANELCARE P/L
ACN 007 152 203

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

COLONIAL MUTUAL

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175
Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

